

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Merceurea si Duminec'a, F6i'a, candu concedu ajutoriele. — Pretulu: pe 1 anu 10 fl. pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu seu 3 galbini mon. sunat6ria.

Brasiovu 18/6 Decembre 1867.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

MONARCHIA AUSTRIACA Transilvania.

Reuniunea pentru ajutorulu scriitorilor maghiari.

Acea reuniune isi tien6 estimpu adunarea sa generala la Pest'a in 8 Decembre anului o. Mai nainte de a impartasi cate ceva din lucrarile acelei reuniuni, fia-ne ertatu se atingemu unele despre urdirea seu origineia ei.

Dupace Ungari'a cea revoltata se inchinase Rusiei la Siri'a (Vilagos); dupace despotismulu ostasiesou c6a urmare fir6sca a tuturor revolu-tiunilor sanger6se incalec6a pe ce bicea tutu-roru pop6raloru monarchiei, ne mai suferindu nici unu feliu de miscare libera, partea cea pre-vediet6re a intielegintiei maghiare, carea inve-tiase ceva din istori'a treoutului retragenduse in sinesii insasi se apuc6a de cultivarea aceluor campuri ale activitatii omenesci, care au ramas mai scutite de loviturele absolutismului. Intre acelea cultur'a limbii si literatur'a preste totu se puse in lina prima. Inse 6menii sciintieloru trebuea se aiba de unde manca si bea, pentruc6a se p6ta lucra. Academi'a maghiara luor6a pre catu putea. Era inse si literati de mare capacitate afara din ceroulu ei. Cine se ajute pe acestia in pusetiunea lor cea f6rte precaria? Statulu de siguru ca nu. Asia dara — natiunea. De aici se nasc6 ide'a infiintarii unei reuniuni nationale cu scopu de a in-toctmi unu fondu mare, din alu carui venituri se se d6 ajutoriu regulatu aceluor literati de nationalitate maghiara, despre carii se va fi a-derverindu ca o merita, precum si ca au tre-buintia. Intr'aceea 6ta ce ne spune presiediu-tele numitei reuniuni in cuventarea sa din 8 Dec. a. c.

In an. 1854 in urmarea cointielegerii mai multoru barbati fruntasi se deschise spre sco-pulu aratatu o colecta, se compuse totuodata si unu proiectu de statute spre a li se midiloci confirmarea. Prin colecta se adun6 o bagatela de fl. 1881 cr. 56, 6ra com. Stef. K6rolyi pro-mise dela sine 10 mii fiorini d6ca se voru con-firma statutele. Acestea inse nu s'an confir-matu, 6ra sumusior'a aratata s'a se cvestratu. Pe atunci lucr6a inca totu politic'a resbnarii. Mai tardiu unu necunoscutu ofer6 inca 12 mii fl. Cu t6te acestea din reuniunea proiectata nu se alese nimicu. Dupace cadu6 absolutismulu aristocratiei germano-boeme ajutatu de cativa desertori dela democratia cu Alecsandru Bach in frunte, intieleginti'a maghiara indata reapuc6a pre langa alte mesuri ale restauratiunii nati-ionali inca si infiintarea si asigurarea reuniunii pentru ajutorulu scriitorilor maghiari. Nati-unea maghiara o imbraciosi6a cu destula caldura. Resultatulu f6, ca astadi dupa vreo cinci ani de activitate numit'a reuniune are fondulu pro-priu de fl. 120 000 adica un'a sutu d6uadeci mii fiorini v. a. Din veniturile aceluor fondu se platescu pana acum pensuni la trei literati si auctori maghiari ajunsi la mare neputinti'a, in catu nu mai potu lucra, precum si la 9, di, noua veduve si 10, di, diece orfani de literati de merite mari si recunoscuti.

Nu se p6te oreda ce mangaiere si incur-giare au produsu aceste pensionari intre lite-ratii de nationalitate maghiara. Functiunarii de statu, oficirii din armata si profesorii mai preste totu au fondurile lor de pensuni; co-merciantii, industriarii si agricultorii lucra si asuda multu, inse totudeaun'a pentru sine si pentru familiile lor; numai literatii pop6ra-loru respinse si remase in cultura lucra pentru oricine, numai pe sam'a lor nu; ei la pop6rale in6pociete sunt proletarii generatiunii contimpurane si ai celoru viit6re. Unu Georgie

Sincai a flamenditu pre langa manuscriptele sale, pentruc6a se le tragemu noi folosulu dupa ani cincidieci. Ci acestu reu inoa nu este uni-culu Barbatii devotati sciintieloru si arteluor in fav6rea pop6raloru scapatate, seu cum dicea odini6ra dn. I. Eliadu baner6te, trecu in ochii contimpuraniloru de nisee 6meni fara capateiu, 6ra mai marii tierii vedu in ei nisee individi periculosi, carii au merita se st6 pururea la in-chis6re, precum au si statu multi dintre ei. Nu intielegemu aici pe cativa individi seu fanatici, seu pedanti, seu semi-invetiati, carii in adeveru devinu adesea periculosi pentru societate, ci in-tielegemu cu totulu alta clasa de 6meni, care iu alte tieri, la alte pop6ra au fi ajunsu de multu acolo unde ajuns6e unu Guizot, unu Thiers (fetiuru de Fauru) in Franci'a. Pana eri alaltieri o adresa care sun6a catra: Dumnea-lui Jupanulu Nitia Pantofariu era mai res-pectata decatu un'a ce ar fi sunat6a catra Domnulu Ioanu Onisimu Literatu; 6ra d6ca stralucia sa dn Grafu seu Baronu A. de B. se injosea a p6fti pe vreunu „carturar6" la pran-diu, era vorbitu de reu in cercurile mai inalte. In Tier'a roman6sca mai 6nt6iu Alecsandru Ghica chiam6 pe profesori la balala de carte (1837—42) spre mare smint6la a catorva coc6ne mari, care nu putea se suferi c6a „dasualitiele" se li se „fitian6sca" pe la nasulu dumnealoru.

Mai deunadi unu deputatu din Ungari'a si nainte de elu cateva foi periodice o spusera cu multa cand6re, ca aristocratismulu 6 invescutu in sangele lor, 6ra „Bolond Miska" nu inc6ta a reflecta pe publicu, ca astadi la anulu Dom-nului 1867 o multime de familii mai cersiescu diplome nobilitare tooma c6a si pe timpurile candu pielea de oane scutea de orice contribu-tiuni, de inrolamentu la armata, de 25 seu 50 betie si d6 totuodata dreptulu exclusivu la pur-tarea deregatoriilor. Ei bine, inse totu acea natiune aristocratica inoepe a reintra in sine si intinde ajutorulu meritatu incai literatiloru din sangele seu. — B.

Emanciparea evreilor. Referin-tie confesionali.

Dupa t6te semnele cate se arata, in cateva septemani emanciparea evreilor si respective a confesiunii lor mosaice se va prochiana in diet'a Ungariei fara nici o reserva si conditiune. Asia legea lui Moise seu d6ca mai voiti a Tal-mudistiloru va fi pusa alaturea cu legea evan-geliei lui Isusu Christosu, 6ra urmatorii ei se voru bucura in statu de t6te drepturile cresti-niloru.

Emanciparea evreiloru trebue se intereseze pe poporulu romanescu indoitu si intreitu mai multu decatu pre alte pop6ra libere; pentruce? Este de prisosu a enumera causele pe care le cuno6ce fiacare dintre noi.

De candu publiculu cuno6ce proiectulu e-manciparii evreiloru mai multe foi publice intre-bara, ca pentruce regimulu in locu de a se ocu-pa numai cu confesiunea evre6sca nu'si lu6 mai v6rtosu ostent6la de a esi cu unu proiectu de lege regulatoriu de referintiele tuturoru confesiuniloru atata catra statu, catu si intre sinesii. La obiectiunea a-c6sta respunsera unii altii, dupa a n6stra opi-niune inse nici unulu nu dete respunsu neme-ritu asia de bine c6a „Pesti Napl6" din 11 Dec. intr'unu articulu subscrisu cu literale initiali Z. A., carele trece de ceea ce si este, adica de o mare capacitate si autoritate. Dn. Z. A. premitendu ca pe la noi regularea referintieloru confesionali nicidecum nu este unu lucru asia usioru precum li se pare la multi, sustiene prin urmare, ca aceasi trebue se decurga dupa unu planu prea bine regulatu. Scimu cu totii ca

in tierile cor6nei unguresci se afla mai multe confesiuni relegi6se. Dn. Z. A. presupune, ca indata ce ai prochiana libertatea consciintiei, confesiunile s'aru mai putea imulti, pentruca de eos. pana acum in aceste tieri n'au fostu sufer-riti Quackerii, Herrnhutianii, Memnonitii, Saba-tarii, Germano-catolicii (secta noua c6a de 25 ani) si ou atatu mai pucinu Mormonii (carii a-para si poligami'a). Manecandu din aceste consideratiuni dn. Z. A. arunca in publicu ur-mat6rele 12 intrebatiiu insocite de alte cateva explicat6re si adica:

1. Se aiba statulu vreo relegiune o-ficiala, seu c6a statu se fia din principiu fara relegiune?

2. Relegiunea Dominitorului. Jura-mentulu de incoronare si cerimoniile acelea?

3. Archiereii si pusetiunea lor politica.

a) Se aiba mosii, dotatiunii dela statu?

b) Se ia parte la legislatiunea tierii?

4. Ce este cu bisericile nationali? Pa-pismu. Concordatu. Placetum regium. Jus supremæ inspectionis regiæ. Causele bisericesci ale mireniloru. Causele civili ale clericiloru si ale bisericiloru?

5. Tienerea serbatoriloru. Se tie fiacare pe ale tuturoru, seu fiacare numai pe ale sale?

6. Se fia indatoratu totu cetati6nulu a se tien6 de vreo confesiune relegi6sa si a o mar-turisi, precum este pana acum, seu se nu fia datoriu?

7. Candu are se ia statulu sciintia despre vreo confesiune?

8. P6te se intrebe statulu de cineva de Credeulu si de moral'a lui? Seu numai se oblege pe fiacare a'si implini datorintiele sale civili catra statu?

9. Drepturi civili se se p6ta lega de con-fesiune si in ce mesura?

10. Statulu se ia in apararea sa pe con-fesiuni si pe ierarhiile lor? In casu de a cere, se le d6 bratiu de ajutoriu fisicu a) in contra strainiloru, b) in contra membriloru proprii?

11. Vrea statulu se recun6sca inriurinti'a doctrineloru relegi6se asupra referintieloru sta-tului, a tractatelu etc.?

Ce este cu casatori'a civila?

Cu juramentulu, (adica cu formulele de ju-ramentu si cu aceia carii dupa dogm'a lor nu vreu se depuna juramentu)?

Ce e cu obligatiunea de a sierbi in 6ste (de eos. Quackerii)?

Ce e cu poligami'a?

12. Se ingrij6sca statulu de trebile biseri-ciloru si ale sc6loru? Seu numai d6ca voru cere ele? Seu nicidecum (c6a in statele nord-americanes)? —

Vede oricine, ca tesele aoeste sunt de cea mai mare importantia si ca asupra lor s'ar putea scrie carti gr6se seu a se vorbi dile in-tregi. Pe la noi mai sunt 6meni multi, carii de asemenea cestiuu fugu c6a si de b6l'a ciuemei si se ascundu de ele, inse numai precum isi ascunde strutionulu capulu seu in cate o tufa si apoi crede ca nu'lu vede nimicu. Adica de asemenea cestiuu se ascunde nesciinti'a, 6ra sciinti'a sta facia si le ia sub f6rfecile critice. Cestiuu de natur'a acestora se desbatu in alte tieri de cateva dieci de ani si 6ta ca noi inoa nu vomu soapa de ele orice vomu face. Cine ar fi creditu vreodata, ca in resaritul Europei moldavoromanii voru fi cei dintei, carii voru introduce casatori'a civila c6a in Franci'a, Belgiu, Etveti'a etc.? Aceeasi e introdusa prin lege si este pusa preste totu in lucrare. In Itali'a asemenea, unde preste ac6sta ieromona-chii se ins6ra si monachele tinere se marita, care cum le place? Cine ar fi creditu ca va veni si acelu timpu, unde casatoriile intre cre-stini si mosaici voru fi recunoscuti de legali?

Éta ca amu ajunsu si acésta. Si totusi facia cu acestea si asemenea revolutiuni sociali, care strabatu înainte cu bracia gigantice manate de spiritulu timpului si sfarma totu ce intempina in calea loru, se mai afla destui ómeni séu violeni séu bigoti, carii inoa totu n'au desperatu, ca cu ajutoriulu confesiuniloru religioase voru mai fi in stare de a tiené pe popórale europene desbinete in totu atatea tabere vrasmasiesci, si carii nicidecum nu voru se pricepa, ca dela toleranti'a si apretiarea convictiunii altora pana la indiferentismu mai este inoa o cale fórté lunga. —

ad. Nr. 28.119 1863.

Carte de fundatiune.

Ladislau de Torday fostulu director de oficiu protocolariu la cancelari'a de curte transilvana repusatu in 5 Ianuaru 1863 in Vien'a asupra averei sale in testamentulu seu scrisu din 16 Aug. 1862, punctu 3 a statoritu precum urméza:

„Fundului ce exista in Transilvani'a pentru ajutorarea teneriloru studinti románi testeza unu capitalu de doue mii (2000 fiorini) in obligatiuni metalice cu 5 procente interesuriale anuare venitorie dupa acestu capitalu se se dè din anu in anu spre ajutorarea unui tineru romanu miseru, diliginte si morale studinte cu eminentia.“

„Determinarea persoanei ajutorandului are a se face prin P. O. D. arhiepiscopu de religiu-ne greco-unita in Transilvani'a.“

Averea fundatiune sta acum dupa oficiosa pertractare a c. r. judecatorii singularie din Vien'a suburbiulu Iosefinu dno. 7 Oct. 1863 Nr. 10.594, precum s'a incunosciintiatu cu gratiosulu decretu guverniale din Transilvani'a dno. 24 Nov. 1863 Nr. 33.443 — din dóne bucati obligatiuni metalice Nr. 110.931 din 1832 — si Nr. 135.709 din an. 1832 cu 5% siacare cate de 1000 fl., ambe de dóne mii fioreni cu cuponi si taloni.

Acestea obligatiuni s'au vinclatu pre fundatiunea de stipendia aloi Ladislau de Torday si se afla depuse spre pastrare la capitolulu metropolitanu din Blasiu.

Nefiindu in contra acum disei fundatiuni vreo pedeca, cá se se acceptéza din partea regescului guverniiu transilvanu se si incuviintiaza pre langa urmatóriele determinatiuni:

1. Din oas'a, ca fundatoriulu a muritu in Vien'a si mass'a religiuaria aloi s'a pertractatu acolo dupa prescriptele locali, a trebuitu a se solvi din acea darile pentru scopuri binefacatórie si ale spitalului, si éra competentia procentuale de timbru si interesuriale restante dela diu'a mortiei fundatorelui din averea fundatiune subtragunduse sum'a de 215 fl. v. a. Acést'a suma amesuratu dispusetiunii metropolitulu gr. cat. s'a supurtatu pentru fundatiune cá anticipatiun' din cass'a clerului gr. cat. si éra din averea fundatiune vine a se rebonificá.

Spre acestu scopu se voru aplecá interesurile 5% ale capitalulu fundatiune obvenitorie dela 1-a Martiu 1864 pana la 26 Aprile 1866 inclusive — si in acestu modu anticipatiunea de 215 fl. v. a. facuta din cassa clericale gr. cat. fara interesuriu vine a se rebonificá la aceeasi cassa.

2. Interesurile capitalulu fundatiune obvenitorie dela 26 Aprile 1866, pana la conferirea stipendiulu pre anulu scolasticu 1867; precum si alte interesuriale, ori si cum suprarmase se voru intórce spre supurtarea speselor administratiunali, a publicarei de concursuri s. a., ce ar' mai remané pre de asupra, acea se va adauge la stipendiu.

3. Competitori la acestu stipendiu fundatiune de 100 fl. v. a. au a documentá:

a) Ca suntu in categori'a studintiloru, prin urmare ca frecuentéza vr'o scóla reale, gimnasiale, academica séu universitate in provincia cá ascultatori ordinari.

b) Ca suntu nascuti in Transilvani'a de nationalitate romani, si lipsiti de midilóce de intretinere si

c) Ca au moralitate buna, si in studia preste totu progresu eminente.

4. In folosirea stipendiulu va fi impetrantele — tienendusi celu pucinu clasa prima de progresu in studia si in moralitate, — paza candu va terminá studiale; totusi e datoriu sub perderea stipendiulu in 15 dile dela incheierea facarui anu scolasticu a'si asterne testimoniale despre progresu si moralitate la administratiu-

nea fundatiune, care apoi decide despre vanitoriu stipendiulu.

Candu stipendiatulu 'si perde beneficiulu pentru intardiarea cu asternerea testimonialoru scolastice si'lu póte numai pre calea concursulu si'lu redobandi

5. Administratiunea averei fundatiune o pórtá arhiepiscopulu-metopolitu gr. catolicu de Alb'a Iulia in Transilvani'a, séu reprezentantele lui, si administra acesta avere fundatiune separata de alte averi fundatiune de asemenea natura.

6. Fundatiunea va purtá in totu timpulu numele: Fundatiune de stipendia a lui Ladislau de Torday.

Concurentia la folosulu acestui stipendiu, carele se incepe in anulu scolasticu 1867 are a se face pre bazea concursulu publicatu in foile provinciale.

7. Conferirea stipendiulu pre bazea cereriloru subternute de concurenti se face in intiesulu testamentulu prin arhiepiscopulu-metopolitu greco-catolicu de Alb'a Iulia, séu fiindu catedr'a vacanta prin capitolulu metrop. gr. cat. din Blasiu — éra numele impetrantelu se va aratá inaltulu reg. guverniiu spre cunosciintia.

8. Reg. guverniiu transilvanu cá suprem'a auctoritate preste fundatiuni in Transilvani'a ia asupra si indatorirea a ingriji pentru acurata implinire a conditiuniloru fundatiune, precum si pentru pastrarea capitalulu fundatiune neimpucinat cá a unui fundu nevatemaveru pentru tóte timpurile.

Spre documentarea acestora acésta carte de fundatiune s'a scrisu in 3 exemplaria consuntoria, din care unulu se va depune la reg. guverniiu transilvanu, alu doilea la c. r. esactoratu transilvanu, si alu treilea la capitolulu metropolitulu in Blasiu

Datu Blasiu 18 Nov. 1865.

In absentia Escol. Sale Domnulu (L. S.) arhiepupu: Constantin Alutanu m. p. vicariu generale.

Nr. 31.358/1865.

Acésta carte fundatiune se afla guvernulu reg. indemnatu a o primí si a o aprobá in totu cuprinsulu ei.

Din siedinti'a guvernulu reg. transilvanu tienuta la Clusiu in 28 Dec. 1865.

Crenneville m. pr.

Hajos János s. k.,
titoknok.

Publicemu cu multa placere oricelitere fundatiune, de a caroru cunosciintia se intereséza presentulu si viitorulu nostru. M. O. impartasiu a facutu unulu dintre cele mai mari servitii cu impartasirea actulu acestuia si a celoru ce voru mai urma. Totuodata rogamu pe toti respectivii, fara osebire, cá se dè la lumina unele acte cá aceste, cari n'au venitu pana acum la cunosciintia publiculu, pana candu vomu fi fortunati a vedé tiparite de pe documente autentice tóte actele fundatiune romane intrun'a. Se ne interesamu si de acele facute pe bazea generale fara osebire de nationalitate si confesiune, dintre cari se afla multe si in Vien'a fara cá se le cunoscemu cuprinsulu, pentrucá se ne soimu si noi folosi de beneficiulu loru, din care inainte de 48 nu credemu se se fia impartasitu si vreunu romanu si pe viitoru inoa nu suntu prospete de a se prea impartasi, cu tóte, ca suptu absolutismu, suptu sistem'a Nadasdiana si Schmerlingiana pana in 1865 se soriea concurse publice si pentru acele. Tocma pentru acésta se le scotemu la publica cunosciintia, cá se vedemu cine si cu ce titule se folosescu de ele, ca a sositu timplu'u, cá punendu pitiorulu in pragu se ne pretendemu ce ni se cuvine mai anteu cu tóta convenenti'a, si in casu de respingeri si ignorari perfide, chiaru si cu importunitate, ca déca nu i sari nu isorbi.—

Red.

Fagarasiu 13/1 Dec. 1867.

Domnule Redactore!

In „Gazet'a Transilvaniei“ Nr. 92 si 93 din estanu se afla referate despre nesocari intempaminte in comunitatea Persianii nici intr'un'a din acele dóne foi deplinu esacte.

Déca onorat'a Redactiune in referat'a din urma nu ar' fi provocatu, ne abtineamu de a dá veri o deslucire publiculu, fiinduca inaltele locuri de securu nu concedu esecutiune militaria fara motiva indestulatórie, in care punctu publiculu póte fi deplinu linisoitu; —

dara cá se nu póte cineva cumva, ca oficiolatu se jóca asa usoru cu sangele omenescu, in interesulu onórei sale si alu comitetulu districtuale, damu urmatóriele desluciri.

Comunitatea Persianii a fostu intréga coloniale fiscale si pre teritoriulu ei se afla paduri comunale urbariale si paduri alodiale fiscale inscrise natiunei sacsonice pre 99 de ani.

De unulu si acelasi dominiu fisco-nationale se tienú si comunitatea Sierpenii (Sárkány), ai carui locuitori parte prepunderante sasi, inse parte si romani au gustatu dupa timpuri dreptu de lemnaritu urbariale in padurile alodiale pre teritoriulu Persianiloru la asemcarea inspectoratulu drepturiloru natiunei sacsonice din Fagarasiu.

In trecatu avemu de observatu, ca padurile asemoate coloniloru din Persiani spre lemnaritu propriu urbariale, „more patrio“ s'au devastatu devenindu prin arseturi anuali, sterpituri continue si lazituri campie ardelenne, adica déluri desierte si acum Persienarii bucorosi ar' coprinde pentru sine cele alodiale, unde se mai afla lemne, de si acele inoa suntu lazuite si rarite catu se póte.

In un'a din partile de paduri alodiale anume „Dósu valei bradetulu“ s'au asemnatu la locuitori din Sierpeni lemnaritu la cadieturi si lemnu mortu inoa din anii trecuti, inse Persienarii pana acum de curendu sub pretestu ca li se calca lazurile acolo aflatórie, au denegatu calea de padure, pana ce oficiolatu comisionaliter cu experti au recunoscutu trei cali esistinti amblate de Persienarii de apte spre intrebuintiare prin indreptatii din Sierpiani. — In calea recursuale la inaltulu regiu guverniiu si la inaltulu ministeriu s'a intaritu decisiunea oficiolatu districtuale in respectulu acestoru cali, si asia cu interventiu-ne unui comisariu si a ambeloru oficialoru comunali din Sierpiani si Persiani s'au oculatu si declaratú acele cali de deschise spre usulu locuitoriloru din Sierpeni in 21 Oct. a. c. in faci'a locuini la ramurirea acoloru cali din strat'a imperiale spre padurea numita.

Esindu indreptatii dupa acést'a ou carale ducundu drumulu prin Persiani, locuitori de aci sub batai'a clopotulu se adunara de latrea satulu si sub amenintia oprira pre Sierpeneni de a trece prin satulu loru la padure si asia 'i intorsera a oasa.

Acestu lucru venindu la cunosciintia, oficiolatu cercandu tóte midilócele de persuasiune si ne reesindu cu reprezentantiu comunitatei Persianii, cerú dela in. regiu guverniiu asistintia militaria spre a aduce la deplinire decisiu ultime instantie politice, éra inaltu acelasi ordinu mai anteu inoercarea cu una escorta gendarmiale, care se conduca pre Sierpeneni de acasa pana la padure si de acolo inapoi prin satulu Persianii.

Acést'a avú se urmeze in 4 Dec., inse ajungundu din naintea satulu Persianii locuitori de acolo de nou fara adunati prin baterea clopotulu dela beserie'a aflatórie in capulu satulu chiaru, si aretanduse asemene resistintia, inoa prin factica opunere, urmá din partea gendarmieriei intrebuintiare de arme. Asistintia de gendarmi intr'acestea vedienduse pre debile factia cu tóta comunitatea, din altele inse cá se incongiure mai mare versare de sange retirá dimpreuna cu locuitori din Sierpeni si se faod de nou aretare, in urm'a carui'a apoi inaltulu regiu guverniiu se aflá indemnatu a concede asistintia militaria copiósá spre efeptuirea despusetiuniloru mai inalte, cari nu sufere amănare.

Oficiolatu nu póte face alt'a, decatu se deplanga o asemene impregiurare trista, dara ce se faca ómeniloru, cari nu primescu sfatu si povétia dela densulu, oi asculta de toti trasiimpinsii, ce pre banii loru adusi jertfa de buna vóia pentru visurile cari li se desfásóra in perspectiva, apoi devinu préda amagirei celei mai crunte.

Moralitatea poporulu au patemitu fórté in anii din urma cu alegerile dietali, candu din o mii de parti fú corruptu si ametitu si pre lunga premia de rachiú s'au propagatu neascultarea, anume de oficiarii districtuali romani, cari nu s'au interesatu fara de védi'a si onórea nationale si de binele poporulu ce conduce si conduce inoa astadi cu destula greutate si sacrificiu.

Despre acést'a póte luá notitia onorabilea Redactiune a „Telegrafulu romanu“, care in Nr. 96 din 30 Nov. a. c. inoa face o provocatiune in acésta cauza si totu asia si onorabilea

Redactiune a foiei germane „Hermannstädter Ztg.“, care referéza asemene in Nr. 295 din 12 Dec. 1867.

Ce privește procesul urbanial memorat, acela nu stă în legatură cu cauza prezentă, nici se află în mână oficialului districtuale.

Binevoiesce Dle Redactoru a dá locu acestora sire în pretinut'a foia Gazet'a Transilv."

Codru Dragosianu m. p.,
vicecapitanu distr.

Clusiu 13 Dec. „M. P.“ serie, ca min. de justitia a denumit în partile Ardélului comisiunea pentru registrele de proprietati denumindui presedinte pe br. Ioane Bornemisza de Kászón, apoi adaugé, ca în tota comisiunea numai unu singuru ardélenu e primitu, care impregiarare a nascutu nemulțumire meritata în contra mesurii acesteia a guvernului, între multi patrioti, cari se simtu destulu de calificati spre a lua parte la acea actiune. Ve veti mai musca limb'a si mai incolo, saturanduve de fusiunea si confusiunea actiunilor. —

— Teatrulu maghiaru de aici a capatat pe anul 1868 o subventiune de 20.000 fl. Asemenea premiari s'ar' cuveni la facare natiune a tieriei, déca nu pentru teatru, celu pucinu pentru scóle de capetenia neaparatu de lipsea, care le lipsesca, fara cá statulu se se ingrijésca de asia ceva pana acum. —

Bradu comitatulu Zarandului 4 Dec.

Trei luni au trecut dela predarea operateloru protocolor de proprietate séu a cartii de mosie a comitatului — si oficialii comitatensii dela acestu foru nici pana astadi nu s'au mai denumitu. — Ce e cauza? nu știu; — éra noi dela localisaria amu fostu fara ocupatiune si în linisee amu asteptatu ordinationile mai inalte. În diu'a de éri 3 Dec. prin unu colega alu meu amu fostu despre acea incunoscintiatu, ca comisarii cartii de proprietate cá conducatori au primitu ordinatione directiunei, — cá numai decatu dupa primirea salariului de pe Novembre corpulu localisatoriu alu cartii funduarie se descalece la Clusiu în Transilvania. — Ordinatione acésta în modu oficiosu s'a publicatu, — astadi, fiindu datorint'a respectiviloru comisari prin unu circulariu tóte ordinationile ale comunita cu corpulu întregu.

Neregularitatea e mare, salariulu de pe Novembre inca nui nici asignatu.

La corpulu localisatoriu alu cartii de mosie romani suntemu numai 3, 2 ardeleni si 1 banatianu în calitate de actuari (comisari nici unulu), cei de alte nationalitati — 24 actuari, 2 comisari si 2 supremi comisari cá conducatori toti ungureni, — afara de acestia 15 inși, cá neapți pentru acestu oficiu, în 1-a Oct. s'au lipsitu din posturile lor — (romani nici unulu).

Pentru aceea dara prin acésta facu atenti pe junii nostri romani ardeleni cari ar' dori a ocupa astfelu de posturi — la prim'a esciere de concursu — se nu întârzie a si susterne concoursele lor la locurile competinti, — ca-oi romanii ardeleni debue celu pucinu în patri'a lor se aiba preferintia. —

G. Tamás Micsosou,
actuarius reg.

UNGARIA. Pest'a 10 Dec. Camer'a deputatiloru se mai ocupa cu proiectulu de lege despre detoriile statului în desbaterea generala. Din siedint'a de adi memoramu, ca si comitatulu Turdei a datu o petitiune la dieta, în care se róga, cá Ardélulu în privint'a administrarii dreptarii se se organizeze întocma cu Ungari'a. Se ne deschidemu ochii, candu oetimu asemenea petitiuni. Din tóte comitatele si scaunele mergu petitiuni la dieta cerundu perfect'a restaurare a legiloru din 1848 si respingerea pretensiuniloru nationalitatiloru dela dreptulu de limbă, lasandulise acésta numai în biserica, scóla si familia. —

Interpelari inca se facu de totu felulu în dieta. Ne pune la mirare inse, ca volnicia, care ni s'a pusu în carca cu ignorare din tóte partile n'a pututu dá ocaziune la unu sufletu de deputatu, cá se arete neconsimțialu cu totu ce se facu si se face în contra dreptului egal de noi fara de noi. — Óre e adevéru ca municipiale romane inca ar' fi tramiu pe la alte municipia conluculu lor, rogandule colegialitatea, cá se se alature la aperiarea dreptului natiunei romane din 1863—4 si se nu se strapuna senatulu dela loculu seu în asia mare departare în Pest'a, în locu de a se asiadia într'unu cen-

tru în Ardélulu, unde se fia la toti mai cu aperiare?! Se póte, noi inse nu pre credemu, ca su pre mamaligóae! —

C. Andrassy mai raspunde la o interpelatiune alui Csiky în privint'a provocarii jurisdictioniloru pentru a pregati conscriptiunile de recrutare pana a nu decide diet'a, care are dreptulu de a aplacida recruți. C. Andrassy dice, ca aceste ordini s'au datu numai cá resce preliminar, cá pregatirile se fia gata pre candu diet'a va aplacida numerulu recrutilor. Inse cu acestu respunsu nu se multamira interpelatorii.

Dep. din Ciucu (Csik) Dionisiu Lázár si Carolu Antal si interpeléza despre afer'a intemplantu în 26 Oct. a. e. la satulu limitofu, Szt. Miklos si Borzova, în marginea moldosecuiésca, dice ca Eugeniu Ghica cu puterea de arme vatamandu graniti'a tieriei a reluat în stapanire teritoriu, a prinsu si legatu pe Peter Tanko cu fetiorulu si pe Georg Bárdosi prefacundule averile în census, a dusu cu senepe Tanko, Mich. Antal, Stef. Unguranu si David Dajtukal, li a manatu vro 46 vite corute si în puterea armelor de atunoi se tiene în stapanirea pasiunii numite. Întréba pe min. ce ordine a pusu la cale pentru aperiarea granitiei si a drepturiloru celoru atacate precum si în privint'a rebonificarii daunei casionate.

— Min. de interne bar. Wenkheim raspunde: ca indatu ce a auditu despre acésta aféra a luat mesuri pentru aperiarea granitiei si a intereseleloru celoru damnificati. Esplica fontan'a de céta dicundu, ca la graniti'a formata prin muntii dela Apa casele de cordonu se redicasera cam departate cu vro cateva mii de pasi dela granitia în laintru catra Moldov'a si moldovenii au pretinsu loculu acestu de pasione îndereptu, asia astavéra locuitorii din Szépviz luara de pe pasiunea aceea, cázalogu, gagiu, mai multe capete de oi, pe care nu le dederu îndereptu fara tacsare de 14 galbini.

Actulu violentu din 26 Oct. s'a facutu cá unu felu de represalie. Regimulu a pasitu energicu pentru interesele vatemate. Min. de externe a medilocitu prin consulatulu din Bucuresci dela regimulu „moldo-valachu“ esmiterea unei comisii mieste spre a aplaná certele de granitia si a impedecá asemeni acte de volnicia rebonificanduse si daun'a. — „H. Z.“ póte acum sci, ca de ce amu tacutu noi despre acestu casu. Amu tacutu pentruca am auditu, ca din partea nóstra s'a facutu usurpare nedrépta, cum o marturisesce si ministrulu; noi inse fara periculu nu cutediamu a pleda asia ceva, si mai bine tacuramu. —

Ordinea dilei: Se continuá desbat. generala despre datoriile de statu ce le primesce Ungari'a. Stang'a vrea impartirea lor si déca primescu maghiarii datorii, atunci se se incapúesca celu pucinu de garantii — în favórea cui, se întielege. — Kautz e de credintia, ca primindu Ungari'a cifra detoriiloru, dupa aparasarea suferita si va relua aventu de înaltiere; Kossuth se teme ca partia împacatória va lua 1/3 parte din detoriile statului, pe candu ea primesce numai 200/0. — S'a facutu cunoscuta la inceputu si alegerea comisiei financiare în persónele: Georgiu Klapka, Gál, Lonyay, Ed. Zsedényi, Antonu Csengey, Ios. Pruckberger, Aug. Trefort, br. Alb. Báuffy, Paulu Szontágy, c. Wolfg. Bethlen, Paulu Somsich, Dr. Iulu Kautz, Col. Ghicz, Gabr. Várady si Franz Pulsky toti boieri protipendati, dintre democrati, cari abia voru fi în ambe camerele vro 70 inși nici unulu, de cumva nu e Dr. Kautz.

În sied. din 11 se continuá desbaterea, br. Eötvös a seceratu aplausele camerei, cu o cuvântare fórté lunga si deslucatória, la acerei pasage ne vine a ne reintórcé cu una frudierire.

Impregiararea, ca „W. Abendpost“ deminti scirea, cumca regimetele maghiare se voru reintórcé tóte în cercurile de înrolare, a facutu aici o impresiune neplacuta, ér' un'a dintre cele mai placute e scirea, ca Prusi'a vré se redice unu consulatu în Pest'a. — Pregatirile Serbiei si cointielegerea ei cu Prusi'a, precum si fociunile sternite despre Romani'a pana la Tisa, ocupa multu capetele politice si aici si în Vien'a.

AUSTRIA INFÉR. Vien'a 13 Dec. La desbatere despre invoierea financála cu Ungari'a, care incepú la 10 Dec, în cas'a de diosu se inciasc si se continuá o lupta parlamentara din cele mai decise. Cunoscutulu dep. Skene descrie situatiunea finantiala cu colóre atatu de trista, cá cum am fi la usi'a unui bancrotu de statu. Tonulu celu vatamatoriu alu lui Skene

a facutu cea mai neplacuta impresiune în majoritate. Noi soótemu aci numai unu pasagiu din reportulu lui, care e reportulu minoritatii. Spre a sci, în ce apa s'a adaptu dn. Skene, „se luamu, dice elu, ca în restempu de 20 ani va avé imperiulu deficitu cate 50 milióne; se luamu, ca deficitulu lu va acoperi cu hartii de statu, care se vina în cursu la 57 fl. Atunci cine se va mai aflá se'lu mai imprumute în securitate cu bani?“ — Ma din gur'a lui esi astadata si cuvântulu de „bancrotu“ si ca rusinea bancrotului ar' remané pe partea dincolo de Lait'a. Min. de fin. Becke dechiará la acelea expresiuni, cumca mesurile, ce se pregatescu nu insemnéza bancrotu de statu, si „déca me întrebati ce mesuri ougeta a luá regimulu, ve respundiu, ca regimulu va tiené tare de principiulu, ca, orice s'a intemplantu pana acum nu e ertatu se insemneze unu bancrotu de statu. Centralistii pretindu unu programu definitivu, ministrulu de fin. inse nu vré se face acést'a“ — Cu tóte acestea legea se va primi cu atatu mai vertosu, ca din partea regimului s'a facutu apromisiune pentru denumirea ministeriului pentru partea dincolo de Lait'a. Dupa aceea se va propune bugetulu la delegatiunile intrunite. Bugetulu cislaitanu alu nemtilor e pe anul 1868 asediatu cu 248 milióne spese si 195 milióne venitu, prin urmare remane unu deficitu de 53 milióne. Contribuiriile presente ale Ungariei santu pose la 56 milióne, înainte de acést'a érá numai 54. Min. de fin. mai dice, ca lumea finantiala saluta cu bucuria invoierea, ca si cursulu hartiiloru s'a scitu si capitalele se aduna la întreprinderile de drumuri de feru. Starea lucrurilor dice nu e asia de négra, precum se descrie. E în adevéru greu a dice cu securitate, ca mai e scapare, inae mai e timpu a cugetá la ajutoriu, ca isvórele de venituri se potu folosi cu marirea contribuiirii, dise oatra fine min. Becke. —

Cronica esterna.

MAREA BRITANIA. Londinu 2 Dec. Politia viitorului Romaniiei. Unu reportatoriu din Bucuresci în diurnalulu anglicu „Times“ se opintesce a aruncá o umbra asupra intentiuniloru partidei nationale din Romani'a dicundu, ca acést'a în contrastu cu traditiunile de pana acum speréza a pune în lucrare prin influint'a ruso-prusiana faimós'a dorintia de a se lati pana la Tisa. „Se lucra la spargerea edificiului statului maghiaru si în acést'a aneosiionistii din Bucuresci lucra mana în manacu politic'a muscovitica,“ serie „Times“ dupa referad'a lui „H. Z.“ Corespondintele inse se vede a fi pseudonimu, elu nu póte se fia romanu din Bucuresci, pentruca bucurescenii nu patrundu asia de parte, ma neoi nu se ingrisescu de esistint'a altor state cu atatu mai pucinu de planuri de cele colosale, dupa cum serie acestu reportatoriu, ca ad. „propagand'a rusésca se uita cu ochi invidiosi la viti'a maghiara cea cu peri de lupu pentru dens'a, ér' de alta parte totu i-ar' veni la socotéla, candu valulu Carpatiloru s'ar' sparge prin o rása dusmanósa Ungariei, ca unde s'a facutu odata gaura, pe acolo apoi potu strabate si altii. Unu statu de valachi maritu pe contulu Ungariei ar' fi póte unu precursore la latirea rusismului pana în anim'a teritoriului tieriloru unite sub coróna lui Stefanu.“ „Déca faim'a are ceva adevéru, apoi spre scopulu acést'a se pertractéza în momentulu de facia pentru principelu Carlu de o casatoria rusésca — întocma dupa cum se intemplá cu regele Georgios din Greci'a, care se strapuse din fundulu nordului la Aien'a impucinandu totudeodata si numerulu celu si de altufelul cam micu alu persónelor, care se mai afla între urmatorii pe tronulu Daniei si între pretensiunile rusesci.“

„Romani'a pana la Tisa! e o parola, care inca înainte de 15 ani se dede în publicu prin tiparituri publice de céta de catre unulu din fratii Brateani în contra maghiarului Irányi în Parisu.“ Acésta partida nu se lasa neci decum de principiulu: Romani'a pana la Tisa. Totu atat'a déca au a se aliá spre scopulu acést'a cu Luis Napoleonu, cu contele Bismark séu cu Cearulu din Rasi'a“ Deaci mai insira pseudonimulu corespondinte, ca dd. Brateani si consoci intru venarea acestei politice de rása au trecut prin admirabile stramtari politice, fiinduca ministrulu de adi alu principelui Carolu a fostu odata colaboratore lui Mazzini, Ledru Rollins si alu altor capetenii democratice în comitetulu revolutionariu centralu europénu în Londinu a si a

suscrisu si proclamarile de atunci, inse acum a disu: adieu! la principalele republicane, cea ce se vede din aderinta cea pre mare catra principalele.

De aici apoi scrie, ca e neposibilu in orientu a face restauratiune dupa principiulu nationalitatiloru si alu raselor, pentruca in finea fineloru in Ungari'a ar' trebui atunci deosebite nationalitatile nu numai dupa districte, ci ici si colea dupa teritorele orasieloru si prin cetati ohiaru si dupa cortele, si tocma diversitatea nationiloru si a limbeloru arata necesitatea de a se intr'uni tote (suptu maghiari, se intielege) deca nu vreu a se reintorce in chaosulu loru. Intieptiunea acesta suna bine si la urchi'a ultra anexionistiloru romani, ca nu se multiamescu a pote governa in Principate, unde au inca forte multu de lucru pana voru contopi acolo atata diversitate de omu, ci vreu a ajuta, ca se se sterga de pe faci'a pamentulu cea mai buna bariera anterusa, ad. Ungari'a, cu tote, ca derimanduse acestu statu si densii ar' primi o lovitura impreuna. Acesta e cuprinsulu faimosei corespondintie, care inse semena a fi din fabricatulu politiciloru celoru mari, cari pretendu dupa dreptulu loru istoricu a se lati pana la marea negra, pentruca, vedi domne, numai asia se pote libera Europ'a de outropirea panslavismulu. Eoca pres'a cum se sci folosi de politici cei mari, cari sci, ca pres'a lamuresce opiniunea publica in Europ'a si acesta judeca dupa informari, er' nu dupa realulu advero, deca acesta nu 'lu scoate pres'a la lumina, ca se se indrepte opiniunea falsificatoriloru publicisti. Vom vedea esiva totu in „Times“ respingerea fictiuniloru de susu, or' remanavoru ca informatiune in tota Europ'a credula. —

Franci'a, Itali'a si Angli'a ar' trebui mai bine informate despre tota starea lucrului. Unu statu pote ave o rubriea in bugetu si pentru presa ca se si castige simpatieles poteriloru prin informari cele simpatice politici loru. —

FRANCI'A. Parisu, 4 Dec. In tempuri anormale, candu politic'a si diplomatic'a nadasiesce in embrione pornirile, cele ce nu si mai parasescu cursulu seu naturalu, nu va fi fara scopu a atrage atentiunea la unele expresiuni ostesiesci, cari vorbescu cam de comunu intr'o vorba mai multu categorica de catu acoperita, trasa, sucita si necajita. Astufoliu de vorba purta min. de resbelu alu Franciei, maresialulu Niel, la pertractariile comitetulu corpulu legislativu cu ocaziunea desbaterii legii militare. Se sciimu si aceea, ca Niel e generalulu oelu mai apropiatu si mai placutu imp. Napoleone. Maresialulu Niel desvoltá adeca intr'o cuventare rapitoare de anima cu o elocintia uimitore unia s'a idea fixa: se se pregatesca pentru resbelulu, ce sta d'inainte (se intielege in contra Pruso-Rusiei). Intre altele dise: Noi am spendatu 40,000,000 franci pentru espusatiunea magazineloru nostre; noi putem sta in restempu de 14 zile cu 500,000 fetiori la granitia. — Cu acestu entusiasmulu storse invoirea comitetulu la tempulu servitiulu militarulu de 9 ani. Niel dechiará ca Franci'a nu pote susta fara unu efectivu de 800,000 fetiori si spre acest'a are lipsa de 9 contingente din 9 ani a 100,000, pe lunga gard'a mobila, care va cuprinde in sene pe toti cei ce potu purta arm'a si nu se aflain armat'a activa. Maresialulu Niel iése ca oleulu deasupra preste ceilalti ministri cu popularitatea, precandu min. de statu Rouher cu iubirea s'a de pace recede totu mai multu in umbra lui. In cercurile reprezentantiloru corpulu legislativu se considera maresialulu Niel ca organulu celu mai eminente alu politici imp. Napoleone. Avendu pana la anulu nou legea militaria votata in buzanariu va pute si mai respicatu si mai ordienu vorbi si elu si Napoleonu.

Caus'a Italiei si a Romei in camer'a deputatiloru precum si in senatu a esitu din interelatiunile cele infocate ale lui J. Favre, Thiers, Olivier, Pages s. c. l. in favorea sustinerii puterii lumesci a papei. Itali'a nu va ocupa niciodata Rom'a, respunse regimulu prin min. Rouher, cu tote acestea totu regimulu dechiará, ca e amicu unitatii Italiei, ca Rom'a se remana Papei, fiinduca e neaperatu de lipsa pentru neependintia pontificatulu si camer'a, in fine, trecu la ordinea dilei peste aceste interelatiuni. Intocma se trecu la ordinea dilei si preste interelatiunile asupra politici esteriore facia cu

Germani'a, in care Rouher dechiará, ca regimulu accepta faptele complinite in Germani'a pana candu nu voru fi angageate interesele si demnitatea Franciei. La protestulu lui Thiers facutu in contra politici de a se forma statele cele mari: romanismu, germanismu, slavismu, respunse Rouher, ca regimulu nu pote sta inainte la tote evenimentele esterne cu interventiunea din gealusia, si in fine regimulu reesi victoriosu pe campulu parlamentarismulu. „Monitoriulu“ Franciei inoa dice acest'a: „votulu camereloru da diplomatiei franceze o putere noua si regimulu imperatescu continua a conta la conlucrarea poteriloru europene pentru opulu linistirii si alu dreptatii atatu in favorea papei oatu si in interesulu Italiei si doresce uitarea dusmaniloru presente. Trebuie se se intieasca momentulu, in care Itali'a va vede, ca ea trebuie se apere suveranitatea papei.“ — Contrastulu politici lui Napoleonu in caus'a romana si cu aperearea principiulu unificariloru nationali lau produsu numai interesele pentru superioritatea Franciei in causele latinismulu si pentruca marea mediterana se nu devina maru de certa intre Franci'a si Itali'a, ci se remana mare comuna interesulu comunu. —

Craiova, 1 Decembre.

Dilele aceste a aparutu aici unu diariu intitulatu cu semnificativulu nume de „Nepartinitoriulu.“ De candu existe diaristica in Craiova, acest'a este celu de antai diurnalu reactionariu, si diurnalu de ocaziune, adeca pe catu tempu voru tiene alegerile la nouale corpurile legislative, ca si „tiéra“ diurnalulu boerescu din Bucuresci. Redactorulu seu d. Gr. N. Racovitia, anulu trecutulu apartinea la partia liberala si densulu a fostu oelu care a intronitu atunei cea d'antais adunare publica in Craiova, a fostu oelu d'antai care a loatu cuventulu, a atacatu cu violentia guvernulu cadutu la 11 Febr., a laudatu partia liberala si mai alesu pre d. I. Brateanu; a si fostu alesu deputatulu la constituinta, unde nu sci prin ce impregiurare s'a unitu cu boerii, si cu densii se vede ca persiste pana in diu'a de astadi. Acesta schimbare camelonica a trasu dupa sene caderea dumniului la alegerile ce au avutu locu la camer'a ce a urmatu dupa constituinta. Nu credemu ca astadata va fi mai norocosu; pentruca partia liberala intronindu-se la cartirulu d-lui G. Chitiu, celu mai mare Cusistu in trecutulu, cu tote acestea unu bunu si infocatu romanu, dupa ce l'a dobanditu p' acest'a in partea sa, si-a desemnatu candidatii sei pentru cati si rele colegiele electorali; a proprietariloru mari, mici si a urbaniloru, intre cari intra si densulu din partea comerciantiloru craioveni, cari suntu numerosi si au unu mare pondu in acesta urbe. Acesti candidati suntu publicati in fruntea diurnalulu liberalu „Adeverulu“, si alegatorii introniti si-au datu parol'a pentru ai spriginu si a lucrá prin tote mediile legali pentru a fi alesi in cate — si trele colegiele. „Nepartinitoriulu“ n'are para acum candidati, seu celu pucinu n'a esitu cu ei la ivela; oi lui seu ca'i pasa singuru numai de plapom'a sa, adica de a fi redactorulu seu alesu, vedea de aci incolo ce voru face; seu ca dupa datin'a reactionaria boieresca nu outeza a esi cu ei la lumina. Adeveratu ca orasiulu nostru, dupa expresiunea unuia dintre liberali e in genere loatu mai multu Stirbeiianu seu Bibescianu, dar' toti acei partisani nu outeza a se arata pe facia, ci lucréza numai pe furislu. Apoi ce e dreptu, acesta asertiune ave mai multu valóre pre timpulu lui Cuza; er' sub dinasti'a actuale a slabitu forte multu, si este in ajunu de a disparé cu totulu.

Facia cu „Nepartinitoriulu“ lupta „Adeverulu“, inse cu arme inegali. De si redactorulu celui dintai n'are vre o instructiune sistematica (de vreo eruditiune, nu pote fi vorba), dar' apoi redactorulu cestui din urma n'a invetiatu carte mai de locu. Celu dintai are bani, in catu scoate diurnalulu cu spesele sale, fara abonati. Cestu din urma are cativa abonati si aceea inca 'lu spriginescu mai multu din principiu decatu dupa meritulu diurnalulu, carele nu este altulu, decatu acela de a fi liberalu si devotatu guvernulu actuale. In oelu din urma „Nepartinitoriulu“ este efemeru, er' „Adeverulu“

permanente, si in dilele din urma a inceputu a esi de doua ori in septemana.

— Alegerile colegiulu alu 4-le auinceputu eri. Acest'a se compune din tierani plugari seu fostii clacsi, cari dela 50 de familie dau cate unu delegatu; delegatii se aduna cu totii la resiedintia districtulu si acolo alegu cate unu deputatu pentru camera. Deca pofiti, indata ce se voru alege toti deputatii din cate — si paru colegiurile, nu voru intardiá a ve face cunoscutu numele loru. Credemu tare si vertosu cumca districtulu nostru, seu chiaru Oltenia intréga va tramite la camera deputati liberali, cari se puna in lucrare intentiunile ouratu romanesci ale guvernulu actuale. — Fia!

Varietati.

Distinctioniuni pentru activitatea dovedita pe terenulu artei, productiunii si alu industriei in espusatiunea universalu dela Parisu, premiate de Mai. S'a cu reconnosciinta se dedera: contelui G. Andrassy, fabricantulu de portielanu Mauritiu Fischer, baronulu St. Kemény, c. Emericu Mikó, c. Stef. Pongratz, eppulu Randler si reuniunii pentru producerea vinulu dela Tokai; lui Ioanu Blum, proprietariulu mórei cu vaporu din Buda si lui Franz Larits, speculantu de vinu din Pesta li s'a datu ordinulu cavalerescu Franz Ioseph; lui Gustav Emrich, tipografu si proprietariulu fabriciei de masine economice Stef. Vidáts din Pesta si directorulu mórei cu aburu din Dobricina Gustav Szepsi crucea de auru cu coróna pentru merite.

Predice besericesci. Dlu Mihaiu Nagy canonicu in Lugosiu publica prenumeratiune la cuventarile sale besericesci. Tomulu antaiu consta 1 fl. 20 cr. din cari diumetate seu 60 cr. suntu de a se depune de locu la subscriete, era restulu de 60 cr. se va refui la primirea opului.

Rom'a are adi 215,572 de locuitori. Dintre acestia personele besericesci au unu numeru enormu. Este unu pontificu, 30 de cardinali, 35 de episcopi, 1474 de preoti, 828 de teologi, 2832 de calugari si apoi 2215 calugaritie; de totu 7410 persone besericesci, cari sengure ar' fi fostu in stare se apere „Porte del Popolo“, pe unde era se intre Garibaldi.

— Romani'a in espusetiune pentru infintierea sectiunii romane la espusetiunea universalu din Parisu, s'a prevediutu in bugetele ministeriulu pe an. trecutu si celu curentu sum'a de 1,200.000 lei.

Din acesta suma, dupa cererile formale ale dlui Odobescu, comisariulu generale alu espusetiunii, s'au respunsu pana acum sum'a de lei 1,170.081, si parale 38 si anume:

Pentru personalu, misiuni si alte lei	696.489	20
Pentru cumparátorea de obiecte,	169.035	32
Pentru pregatirea localulu,	252.160	—
Pentru transportulu obiecteloru,	52.396	25

Totalu, lei 1,170.081 38

D. Odobescu, prin telegramele ce a inaintatu ministeriulu, a aratatu, ca espusetiunii romane i s'a acordatu 3 medalii de auru, 7 de argintu si 41 de bronzu. —

Publicatiune.

Prin gratiosu decretu regiu guberniale de datu 24 Octobre 1867 Nr. 20391, s'au concesu comunitatei Vistea inferiore (districtulu Fagarasiulu) tienearea a doue terguri de tiéra in fiecare anu, si adica unulu in 6 Aprile (Bonavestire) si altulu in 27 Augustu (Santa Maria mare), caroru a voru premerge cate doue zile indatenatele terguri de vite.

Acest'a se aduce la publica conosciinta.

Vistea inferiore in 16 Nov. 1867.

3—3

Oficiulu comunale.

Cursurilo la bursa in 17. Dec. 1867 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 75 cr. v.
Augsburg	—	—	119 „ 10 „
London	—	—	121 „ 10 „
Imprumutulu nationalu	—	—	55 „ 80 „
Obligatiile metalice vechi de 5 %	—	—	57 „ 60 „
Actiile banculu	—	—	677 „ — „
„ creditulu	—	—	184 „ 80 „